

DZIENNIK USTAW

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ.

 WARSZAWA.

№ 28.

 1 kwietnia 1920.

Treść: 165. Ustawa z dnia 18 marca 1920 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych. . . .	444
166. Ustawa z dnia 24 marca 1920 r. o stemplowaniu i wymianie banknotów koronowych, emitowanych przez Bank Austriacko-Węgierski	446
167. Ustawa z dnia 24 marca 1920 r. w przedmiocie zmiany asygnat pożyczki państwowej z roku 1918, subskrybowanej w złocie, po kursie nominalnym, na obligacje pożyczki z 1920 roku	449
168. Rozporządzenie w sprawie uzupełnienia art. 6 rozporządzenia z dnia 20 grudnia 1919 r. o postępowaniu z towarami przywożonymi z zagranicy kolejami żelaznymi	449
169. Rozporządzenie Ministra Skarbu w przedmiocie przedstawiania przez Zakłady Ubezpieczeniowe szematów używanych przez nie druków oraz ujawniania wpłaconego kapitału zakładowego	450
170. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych w przedmiocie trybu udzielania pożyczek na pomoc rolną w Województwach: Warszawskim, Łódzkim, Kieleckim, Lubelskim i Białostockim	450
171. Rozporządzenie Ministra Kolei Żelaznych w sprawie opłat za przewóz podróźnych i bagażu w bezpośrednich pociągach pośpiesznych z Warszawy do Gdańska i z powrotem.	453

165.

USTAWA

z dnia 18 marca 1920 roku

w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych.

Art. 1. Właściciele i posiadacze odłogiem leżących, a zdalnych pod uprawę rolną gruntów, lub też osoby, mające grunty takie pod swoim zarządem, opieką lub w dzierżawie—obowiązani są, o ile sami uprawy uskutecznić nie mogą, do wydzierżawienia ich przedewszystkiem małorolnym i bezrolnym, a w braku takich kandydatów, innym rolnikom. Ugory w gospodarstwach trojpolowych, oraz ugory uzasadnione racjonalną gospodarką płodozmienną nie są odlogami w rozumieniu tej ustawy.

Dzierżawcy tych gruntów winni posiadać niezbędne środki do uprawy, albo mieć możliwość nadcycia ich we właściwym czasie.

Art. 2. Grunty wymienione w artykule 1 wydzierżawione być winny osobom, których głównym zajęciem jest rolnictwo. Przy równych warunkach kandydaci na dzierżawców mają pierwszeństwo w porządku następującym:

- a) małorolni, których gospodarstwa bezpośrednio graniczą lub znajdują się w najbliższym otoczeniu majątków,
- b) dotychczasowi drobni dzierżawcy w danym majątku,
- c) bezrolni zawodowi dzierżawcy drobni lub dzierżawcy opuszczonych z powodu wojny przestrzeni, pozbawieni wskutek powrotu właścicieli na grunt terenów pracy,
- d) stałe zamieszkała w okolicy służba folwarczna, która była zatrudniona w danym majątku, lecz z którą nie zostały zawarte umowy na bieżący rok gospodarczy,
- e) inni bezrolni i małorolni z dalszych okolic i gmin,
- f) inni rolnicy, nie objęci powyższymi punktami,
- g) związki wytworcze pracowników rolnych, kooperatywy rolne.

Art. 3. W umowach dzierżawnych, zawieranych na zasadach ogólnych, ustalane być winny nie tylko zwykłe warunki dzierżawne, lecz również sposób użytkowania wydzierżawionych gruntów. Grunty te muszą być wzięte pod uprawę mechaniczną i nie mogą być poddzierżawiane osobom trzecim.

Odnosny ustęp umowy, dotyczący wynagrodzenia za dzierżawę może tylko opiewać na zapłatę oznaczonej kwoty pieniężnej.

Art. 4. Za podstawę do wysokości tenuty w dzierżawie wzięta być winna cena kontyngentowa żyta w danym okręgu w końcu każdego roku gospodarczego, a to w stosunku następującym: na pierwszy rok dzierżawy zależnie od jakości i stanu gleby, od 20—30 kg. żyta, na drugi rok dzierżawy od 30—40 kg. żyta, na trzeci rok 40—50, a w ostatnim od 50—60 kg. żyta za morgę wydzierżawionego gruntu, niezależnie od rodzaju użytkowania. O ileby system kontyngentowy został zniesiony, obowiązywać będą ceny maksymalne na zboże, w razie zaś nieustanowienia takowych cen, przeciętne ceny rynkowe w czasie od 15 września do 15 grudnia.

Art. 5. O ile grunty, wymienione w art. 1, nie zostały wydzierżawione przez właścicieli lub inne osoby, wyszczególnione w art. 1 w drodze dobrowolnej do 20 marca 1920 r., Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych ma prawo przymusowego wydzierżawiania gruntów przez organy pań-

stwowe i samorządowe do 1 lipca 1920 r. W następnych latach prawo przymusowego wydzierżawiania gruntu, leżącego odłogiem, będzie przysługiwało Rządowi od 1 stycznia do 1 kwietnia każdego roku.

Art. 6. Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych ma prawo powierzyć opiekę nad zagospodarowaniem gruntów, leżących odłogiem, oraz przymusowe wypuszczanie ich w dzierżawę urzędom gminnym.

Art. 7. Wydzielanie gruntów z danego gospodarstwa na dzierżawy powinno się odbywać w ten sposób, aby właściciel lub posiadacz miał możliwość na pozostałej części gruntu prowadzić racjonalne gospodarstwo.

Dzierżawcy musi być, w razie braku drogi zwykłej, oddana na czas dzierżawy droga konieczna do dzierżawionego gruntu.

Art. 8. Koszta, związane z przymusowym wydzierżawieniem gruntu przez organy państwowe, obciążają właściciela gruntu lub osoby zastępujące go, w myśl art. 1 ustawy.

Art. 9. Umowy, zawarte przez organy państwowe w myśl niniejszej ustawy, mają moc obowiązującą dla właścicieli gruntów, których dotyczą, jak również dla ich prawonabywców oraz osób, reprezentujących prawa właściciela. Dzierżawy przymusowe, zarządzane przez Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych, lub działające z jego ramienia urzędy, obowiązująć będą, o ile w umowie dzierżawnej nie będzie wymieniony termin wcześniejszy, dla gruntów obsianych zbożem do dnia 1 września 1924 r., dla gruntów pod okopowiznami — do dnia 1 listopada 1924 r.

Art. 10. Umowy dzierżawne, zawarte na mocy niniejszej ustawy, w stosunku do gruntów, które w okresie trwania dzierżawy podlegać będą parcelacji, przeprowadzonej przez Państwo, lub właściciela na podstawie upoważnienia właściwej władzy państwowej — mogą być rozwiązane przed upływem terminu za słusznem odszkodowaniem dzierżawców.

Art. 11. Do organów państwowych, wypuszczających grunty w dzierżawę przymusową, należy decydowanie o tem, jakie tereny różnych użytków rolnych mają być stosownie do przepisów niniejszej ustawy przeznaczone do wydzierżawienia, decydowanie o warunkach, obszarze i konfiguracji dzierżawy. W razie przymusowego wydzierżawienia całej jednostki gospodarczej, przysługuje organom rządowym prawo decyzji co do warunków korzystania przez dzierżawców z zabudowań gospodarczych i inwentarza martwego.

Art. 12. Właściciele, zarządcy, dzierżawcy i wogóle osoby, mające w swem posiadaniu grunty leżące odłogiem — obowiązani są na żądanie dostarczyć urzędowi, uprawnionym do wykonania tej ustawy, wszelkich niezbędnych danych co do użytków rolnych, mogących podlegać wydzierżawieniu na mocy niniejszej ustawy.

Kto przeciwdziała wypuszczeniu w dzierżawę gruntów leżących odłogiem w celu ich zagospodarowania w myśl ustawy niniejszej lub przez pozorne podjęcie uprawy zmierzającej do obejścia jej przepisów, — ulega karze grzywny do 100 tysięcy marek, lub aresztu do 6 miesięcy, wymierzonej w drodze sądowej.

Niezależnie od nałożenia kary grunty te będą wydzierżawiane stosownie do obowiązujących w tej mierze przepisów.

Art. 13. Wykonanie ustawy powierza się Ministrowi Rolnictwa i Dóbr Państwowych, który wyda w tym celu odpowiednie instrukcje i przepisy wykonawcze.

Art. 14. Niniejsza ustawa wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia. W tym terminie traci moc obowiązującą „Ustawa tymczasowa z dnia 8 marca 1919 r. w przedmiocie wydzierżawiania niezagospodarowanych użytków rolnych”, oraz „Ustawa z dnia 28 lipca 1919 r. w przedmiocie zmiany art. 9 ustawy z dnia 8 marca 1919 r. o wydzierżawianiu niezagospodarowanych użytków rolnych” (Dziennik Praw № 23, poz. 235 i № 65 poz. 387). Zarządzenia, poczynione na podstawie powołanych w niniejszym artykule ustaw przed dniem uzyskania mocy obowiązującej przez niniejszą ustawę, pozostają w mocy nadal, a od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy normowane będą przez jej przepisy.

Marszałek:

Trampczyński

Prezydent Ministrów:

L. Skulski

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych

Bardel

166.

U S T A W A

z dnia 24 marca 1920 roku

o stemplowaniu i wymianie banknotów koronowych, emitowanych przez Bank Austrjacko-Węgierski.

Art. 1. Banknoty, emitowane przez Bank Austrjacko-Węgierski do dnia 27 października 1918 r. włącznie, podlegają wymianie na obszarach b. zaboru i okupacji austrjacko-węgierskiej na marki polskie według kursu 70 mk. pol. za 100 koron lub zaopatrzeniu stemplem z napisem: „Rzeczposp. Polska”.

Art. 2. Po upływie terminów, wyznaczonych do wymiany i stemplowania, banknoty Banku Austrjacko Węgierskiego, niezaopatrzone stemplem polskim (art. 1), przestają być środkiem płatniczym i wszelkie wypłaty, oznaczone w koronach, winny być uiszczane w koronach zaopatrzonych stemplem polskim, bądź też w markach polskich według kursu 70 marek polskich za 100 koron, natomiast żądanie i dokonywanie wypłat w koronach niestemplowanych z jakiegokolwiek tytułu, jakoteż zaciąganie zobowiązań w tejże walucie po ukończeniu wymiany i stemplowania zostaje wzbronione. Umowy zawarte wbrew powyższym postanowieniom są nieważne.

Art. 3. Wymiana koron, niezaopatrzonych stemplem polskim, jest dozwolona na tych samych zasadach, jak wymiana waluty obcej.

Art. 4. Terminy rozpoczęcia i zakończenia oraz porządek wymiany i stemplowania określi Minister Skarbu.

Po upływie tych terminów banknoty koronowe do wymiany i stemplowania (art. 1) przyjmowane nie będą.

Art. 5. Wymiany i stemplowania dokonują urzędy i instytucje, wyznaczone przez Ministra Skarbu. Od uznania tych urzędów i instytucji